Tema: Solosamhället

Ensam är stark, det har många av oss fått höra när vi var mindre. Idag rör vi oss mot ett samhälle där allt fler människor faktiskt lever efter denna devis. Det kanske inte handlar om att de faktiskt tänker att de blir starkare om de är ensamma. Dock visar statistiken en tydlig trend, att allt fler svenskar lever just ensamma.

Trenden är inte unik för Sverige utan global. Siffran över ensamboende har stigit från 153 miljoner 1996 till hela 277 miljoner år 2011 enligt Euromonitor International. I Sverige är andelen ensamboende hela 48 procent på riksnivå. Det är den högsta andelen i världen, strax följt av Norge på 40 procent. Snittet för alla länder är 12 procent. I storstäder är siffrorna förstås högre; Stockholm ligger i topp med hela 60 procent ensamboende. I detta nyhetsbrev tittar vi på vilka möjligheter utvecklingen bjuder.

Det singulära Sverige

Håller trenden i sig så rör vi oss sakta men säkert mot ett singulärt Sverige. Vad beror det då på att så många väljer att bo själva? Senare giftermål kan vara en förklaring. Medelåldern för första giftermålet är 33 år för kvinnor och 36 år för män. För 50 år sedan var det i snitt 10 år tidigare! Antalet skilsmässor är rätt konstant över åren – men relativt högt. Lägg till detta en mobilare arbetsmarknad där allt fler har möjligheten att vara självförsörjande.

En annan förklaring är förstås att många helt enkelt väljer att bo själva för att de uppskattar det oberoende det innebär. Det finns tid för att förstå vem man är och vad man vill i livet. Ensamboende med ett privatliv utan insyn är för många liktydigt med den ultimata friheten.

Hornstull i Stockholm är den stadsdel i Sverige som har flest ensamboenden. Antal singelhushåll är nära 80 procent. Anledningen är förmodligen att det finns mest mindre lägenheter i området. ICA Nära har anpassat sitt sortiment och erbjuder varor som är anpassade för singelhushåll. De har idag en större andel mindre förpackningsstorlekar då de större inte såldes.

Mikromat håller på att få en ny innebörd...

Singel nya normen

Intressant att notera är att Sverige också är världsledande i nätdejting. Vi har över 1,3 miljoner nätdejtande svenskar som söker efter en partner. Majoriteten som bor själva menar att det är en temporär fas och att de räknar med att bo tillsammans med en partner senare i livet. Men många kan komma att bli besvikna. När någon bor ensam är det mest sannolika att denne fortsätter med singelboendet.

Samtidigt har tvåsamhetsnormen ett fast grepp i samhället. Mentalt tar det ofta tid för oss att anpassa oss till nya normer. I framtiden kanske vi kommer att fråga de som bor i tvåsamhet: ”Hur kommer det sig att du bor tillsammans med någon, är inte det lite… ovanligt?”

Vårt samhälle släpar efter och är mer anpassat till tvåsamhetsnormen eller ”storförpackning”. Men här följer några spännande exempel där vi ser en anpassning till det nya solosamhället.

Aah, ensamhet!

På middag med sig själv

En konsekvens av att många bor trångt är också att umgänge i stor utsträckning söks utanför hemmet. Restauranger och caféer blir våra nya vardagsrum – oavsett om vi är ensamma eller med vänner.

Restaurangen Eenmaal titulerar sig själva som världens första singelrestaurang. Eenmaal ligger i Amsterdam och har bara bord dukat för sologäster som kommer ensamma. Företaget planerar att expandera sin verksamhet och siktar på att lansera sitt koncept i flera länder. London, Berlin och New York står näst på tur.

I Sydkorea har TGI Friday’s dragit ner på antalet bord för två, för att ge mer plats åt singelbord. Även menyn har anpassats för sologästerna. Går du på Moomin Café i Tokyo behöver du inte känna dig ensam. Du har alltid sällskap av ett stort mumintroll precis som alla andra sologäster.

Vad väljer du helst: äta själv eller med Mumintrollet?

Mikroboende

Internationellt ökar intresset för mikrobostäder. I New York finns fler och fler ”micro apartments”. De riktar sig till målgruppen som söker ett funktionellt boende på begränsad yta. I Sverige råder en stor brist på små, billigare bostäder. Det är inte förvånande att vi har haft kraftiga prisökningar i våra storstadsregioner. Vi har en stark urbanisering samtidigt som det byggs så lite. De boenden som byggs är, märkligt nog, oftast större bostäder. Förra året var den vanligaste nybyggda bostaden en trerummare med kök. Av alla nybyggen var endast drygt 11 procent 1:or.

Ett spännande projekt är Utopia i Sundbyberg. Projektet heter Kom-Bo och är ett modernt kollektivboende framtaget av Järntorget och Utopia Arkitekter. Projektet syftar till att lösa en del av den akuta bostadsbristen i Stockholm. Det består av små enskilda lägenheter som delar gemensamma och sociala ytor.

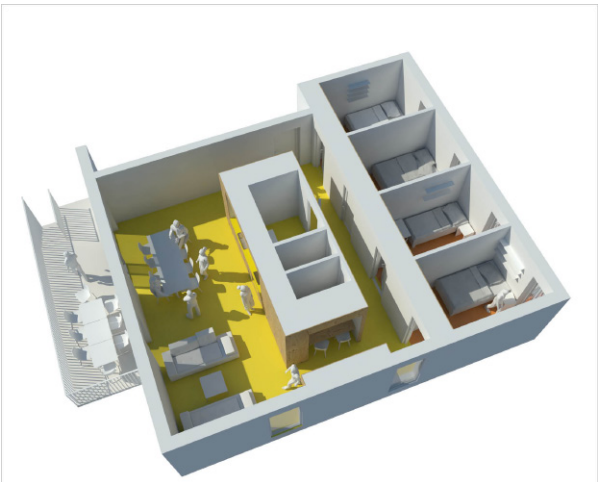

Att ha trevliga grannar blir viktigare än någonsin.

Med fler soloboende ser vi också möbler tillverkas som är mer anpassade för just trånga ytor. IKEAs lansering av PS-kollektionen riktade sig till denna målgrupp. IKEA i Hamburg lånar dessutom ut elcyklar för hemleverans – gissningvis avsett för urbana ensamboende som inte har bil.

IKEA PS är “compact living” all over again.

Från solresor till soloresor

De som reser ensamma upptäcker fler och fler erbjudanden som är anpassade för dem. Vissa hotell har anammat mikrotänket och erbjuder små rum till ensamresande. Ett exempel är hotell Concorde i Frankfurt. Där erbjuds sologäster full funktionalitet på minimal yta. Hotellet riktar sig till soloresande som behöver ett billigt och funktionellt hotell. Ett annat exempel är Norwegian Cruise Line som erbjuder ultrakompakt boende, förmånligt prissatt för soloresenärer.

Skönt att slippa dammsuga golvet – det finns inte så mycket av det!

I Stockholm vid Tegnerlunden hittar vi Hotel Micro som erbjuder hotellboende på minimal yta för ensamresenärer. Värst av allt kanske de "capsule-hotell" i Japan är, där man får åla in i en minimal låda.

Rekommenderas ej för de med klaustrofobi.

När vi tröttnat på SUV:ar

Renault har lanserat elbilen Twizy som är en liten eldriven bil för det minimala sällskapet. Det går att sitta två men den är nog främst riktad till soloresenärer. För dryga 70 000 kronor kan du susa fram solo i din mikrobil när du ska ta dig till jobbet. Om du nu jobbar tillsammans med andra vill säga.

Gränsen mellan bil och lådbil håller på att suddas ut.

Mot miljonen enmansföretagare

Att vi jobbar med andra är ingen självklarhet. Vi ser en tydlig trend där allt fler väljer att starta eget företag. Antalet nystartade företag har nästan fördubblats de senaste 10 åren. Många av dessa nystartade företag är just enmansföretag. Vi är på väg mot en miljon enmansföretagare i Sverige, kanske redan till 2020.

ANTALET ENMANSFÖRETAG I SVERIGE

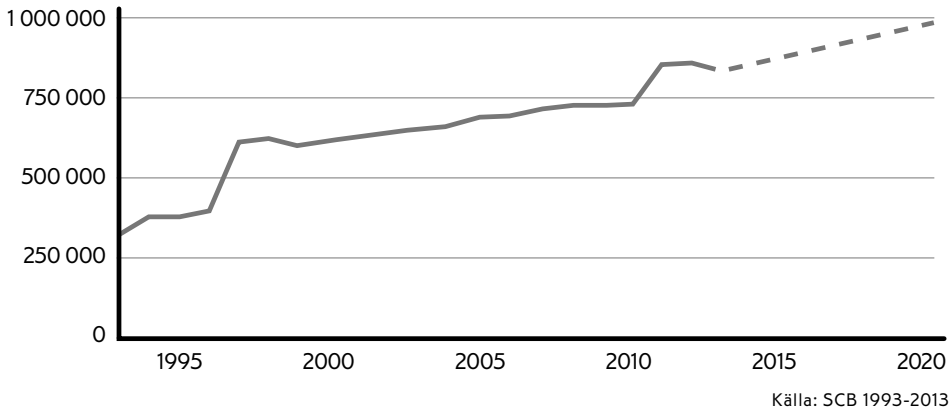

Källa: SCB 1993-2013

8 procent av alla svenskar har ett andra jobb vid sidan av sitt vanliga jobb.

Den tredje platsen

Det har aldrig varit lättare att starta företag än idag. Kostnaden att nå ut till marknaden är betydligt lägre än tidigare via webb, bloggar, social media och andra digitala hjälpmedel. Verktyg för bokföring, administration med mera är billiga eller i vissa fall helt gratis.

Det här får effekter på var vi utför vårt arbete någonstans. Många ensamföretagare arbetar hemma. Eller så arbetar de på något café, i en park, på en strand eller på någon annan trevlig plats. Detta kallas ibland för *den tredje platsen*.

Jobbcaféer är vanligt i USA och finns även i Sverige. Coffice på Södermalm i Stockholm är ett exempel. Du går dit, köper något att dricka och sätter dig ned och arbetar. Runt dig sitter andra ensamjobbare. Det är en plats där du inte behöver känna dig ensam som när du jobbar själv. I USA har det visat sig att många av dem som sitter på jobbcaféer och arbetar egentligen är fast anställda på större företag. De kommer hit för att kunna arbeta koncentrerat och slippa bli störda av sina kollegor.

Gott kaffe och en stol är allt som behövs för att vara produktiv.

Ett annat initiativ är Hoffice där enmansföretagare väljer att arbeta tillsammans med andra i samma situation. De kallar sig för ett nätverk för arbetsplatslösa, med syfte att skapa temporära och fantastiska arbetsplatser i varandras hem. En typisk arbetsdag kan ett tiotal personer träffas hemma hos någon för att sitta tillsammans – även om alla arbetar med olika saker. Hemarbete får därmed en ny dimension – jobbet kan ske i andra personers hem. Många vill vara oberoende men inte nödvändigtvis ensamma.

Att fler och fler både lever och jobbar ensamma innebär nya affärsmöjligheter. De som kan erbjuda tjänster och produkter som målgruppen uppfattar som attraktiva kan bryta ny mark. Vårt nya solosamhälle är en av många trender som påverkar oss. Om ni är nyfikna på hur andra trender kommer att påverka just er organisation kan det vara hög tid att boka en framtidsworkshop med Futurewise. Läs mer på www.futurewise.se/workshops

Detta nyhetsbrev är författat av Tomas Edlund som är trendspanare och researcher på Futurewise. Tomas är en uppskattad föredragshållare och inspiratör. För mer information, mejla gärna på info@futurewise.se